

Beszélgetés dr. Kádár Andrással, a Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület titkárával

Jelentős változások a növényvédelem területén

Idén nyáron a növényvédő szerek engedélyezésével kapcsolatban jelentős változások léptek életbe az Európai Unió tagállamaiban. 2011. június 14-étől a tagállamok, köztük Magyarország számára is új rendelet szabályozza a növényvédő szerek engedélyezésének folyamatát. Ez adja beszélgetésünk egyik fő témáját, hiszen ilyen horderejű változásra ezen a szakterületen hazánk uniós csatlakozásakor került sor utoljára

– Mielőtt a szabályozás várható következményeire rátérnénk, röviden bemutatná az Egyesület tevékenységét?

– A Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület (NSz) 2004. június 2-án alakult, a korábbi Növényvédőszer-ipari Szakmai Szövetség tagjaiból. Jelenleg 17 tagja van, ami a forgalmat tekintve a piac 95%-át jelenti. Az NSz fő feladata a Magyarországon bejegyzett növényvédőszer-gyártó és importőr cégek szakmai érdekképviselete. Szövetségünk 2005 novemberében társult tagként csatlakozott az Európai Növényvédelmi Szövetséghez (European Crop Protection Association).

Az NSz a szakmai érdekképviselet mellett elősegíti a növényvédő szerek ésszerű, biztonságos felhasználását, beleértve az integrált növényvédelem gyakorlatának elterjesztését, a környezet minőségének megőrzését, az élelmiszer-biztonsági kockázatok csökkentését, továbbá a hazai és európai szabályozás összehangolását a növényvédő szerek engedélyezésének, csomagolásának, címkézésének, kereskedelmének, etikus reklámozásának és alkalmazásának területén; egyáltalán – nem utolsósorban – fellép a növényvédő szerek illegális forgalmazása és a hamisítás ellen.

– Milyen konkrét lépéseket tesznek az előbb megfogalmazott célok elérése érdekében?

– Az Egyesület titkáráként rendszeres kapcsolatot tartok a Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszer-biztonsági Főosztálya, valamint az MgSzH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóságának vezetőivel és szakértőivel is, amelynek célja többek között a szakterület európai uniós jogharmonizációjának gördülékenyebbé tétele. Együttműködünk a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarával, a Gabonatermesztők Országos Szövetségével, a Növényvédőszer- és Műtrágya Kereskedők

Szakmai Egyesületével, továbbá más szakmai érdekképviseleti szervezetekkel a jogalkotás, a szakmai érdekképviselet, valamint a hamisítás elleni fellépés területén.

2011 tavaszán figyelemfelhívó kampányt indítottunk a növényvédő szerek hamisítása ellen, amely a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, a Gabonatermesztők Országos Szövetsége, a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, a Növény-

Dr. Kádár András

védőszer- és Műtrágya Kereskedők Szakmai Egyesülete, valamint a Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület szakmai együttműködésével zajlott. Szövetségünk felkerlte az MgSzH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóságát, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt a médiában is megjelent hazai esetek kivizsgálására.

Jelentős feladatot jelent a jogalkotásban való részvétel, amelynek során tagvállalatainkkal konzultálva megadjuk észrevételeinket a jogalkotó államigazgatási szervezeteknek.

Jó kapcsolatot alakítottunk ki a Növényvédőszer- és Műtrágya Kereskedők Szakmai Egyesületével a növényvédőszer-forgalmazás problematikus kérdéseinek tisztázására, annak érdekében, hogy mind a gyártók és képviseleteik, mind a növényvédőszer-kereskedők érdekei megvalósuljanak.

Rendszeresen részt veszünk a téli időszakban a tagvállalataink által szer-

vezett tanácskozásokon, amelyeken tájékoztatást adunk a tagjainkat és a termékek végfelhasználóit egyaránt érdeklő szakmai kérdésekről.

– A növényvédő szerek engedélyezésének európai reformja hogyan érinti majd a hazai mezőgazdaságot?

– Az új engedélyezési rendelet életbelépéséig eltelt húsz évben az 1991 előtt használt csaknem ezer hatóanyag kétharmadát az ipar önkéntesen visszavonta, további hatóanyagokat pedig a hatóságok vontak ki a forgalomból, a hatóanyag-felülvizsgálat eredményeként. Jelenleg kb. 300 hatóanyag, illetve az ezekből származó késztermék maradt a piacon. A 2011. június 14-én hatályba lépett új rendelet felgyorsítja és egyszerűbbé teszi a növényvédő szerek engedélyezését. Viszont olyan szabályozást valósít meg, amelynek következménye további növényvédőszer-hatóanyagok visszavonása lehet. Így a következő évtizedben kb. húszféle, régóta használt hatóanyag kiesésével kell számolnunk.

Az új rendelet tartalmaz néhány, eddig ritkán vagy nem alkalmazott fogalmat. A növényvédelmi gyakorlat számára fontos lehet, hogy az ún. „cut-off criteria” (magyarul a kizárás lehetősége) bevezetésével olyan hatóanyagokat is kivonhatnak majd, amelyek lényegesek a kiskultúrák termesztése vagy éppen a rezisztencia megelőzése szempontjából. Ezzel veszélybe kerülhet számos kultúrnövény termesztése az Európai Unióban, így az ezeket termesztők a nemzetközi piacon hátrányos helyzetbe kerülhetnek. Utóbbi miatt az is felmerült, hogy az EU külön pénzügyi alapot fog létrehozni a kiskultúrákban bevezethető hatóanyagok engedélyezési költségeinek csökkentésére, hogy ez ne legyen a gátja az elérhető termékek választékának. A közeljövő kérdése a „comparative assessment” alkalmazása (két összehasonlítható termék közül a kedvezőbb tulajdonságokkal rendel-

kező lecserélheti a veszélyesebbet), amelynek bevezetése egyelőre csak feltételezett negatív hatásokkal járna a forgalomban lévő növényvédő szerek engedélyeire.

Összefoglalva az eddigieket, a növényvédőszer-ipar és a növényvédőszer-felhasználók, továbbá valamennyi érintett, így a fogyasztók érdeke is, hogy a nyáron érvénybe lépett új szabályozást és a kapcsolódó jogharmonizációt kellő megfontolásokkal vezessék be és alkalmazzák.

– Hol tart most az ezzel kapcsolatos munka Magyarországon?

– Elkészült egy *Módszertani gyűjtemény*, és készül egy miniszteri rendelet, hogy az eredményekről is szót ejtsünk. Ennek része például a biológiai hatékonyságvizsgálat útmutatója,

a helyes kísérleti gyakorlat vagy a címkézési útmutató. A Növényvédelmi Bizottság munkáján belül részt veszünk a Nemzeti Cselekvési Terv kidolgozásában, amelynek célja a növényvédelmi tevékenység fenntarthatóságának biztosítása.

Tagvállalataink szakemberei részére 2011 szeptemberében és októberében ezzel kapcsolatos szakmai konzultációkat szervezünk, a növényvédelmi szakigazgatás illetékes szakembereinek bevonásával. Az októberi konzultáción az Európai Növényvédelmi Szövetség engedélyezési igazgatója is jelen lesz.

– Miről szól a Nemzeti Cselekvési Terv?

– Az Európai Unió által kezdeményezett Nemzeti Cselekvési Terv arra

irányul, hogy a 168./2009. EK-számú irányelvben felsorolt, a növényvédő szerek fenntartható használatára vonatkozó eljárások módját modellezze. A magyar álláspont nem a felhasznált növényvédő szerek mennyiségének csökkentését, hanem a kockázatok mérséklését helyezi előtérbe. A cél az, hogy a növényvédelem fenntartható legyen a jövőben is, a fenntarthatóság összes kritériumának megvalósításával. Véleményünk szerint a növényvédő szerek okszerű és fenntartható használata nélkül nem valósítható meg a folyamatosan növekvő számú lakosság ellátása megfelelő mennyiségű és minőségű élelmiszerekkel.

Pólya Árpád–Varanka Mariann
www.agrostratega.blog.hu